

समाज भूषण बाबूराव उर्फ अप्यासाहेब जेधे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

प्रथम सत्रांत परिक्षा २०१६-२०१७

विषय - मराठी साहित्यविचार विशेषस्तर अभ्यासपत्रिका - ३ (S-3)

तृतीय वर्ष कला

वेळ - २ तास

गुण - ६०

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालीलपैकी सात प्रश्नांची उत्तरे २० शब्दात लिहा.

१४

१. साहित्याचे दोन वर्ग कोणते ?
२. शब्दांची दोन रूपे लिहा.
३. 'वामन' या संस्कृत साहित्य मीमांसकाने केलेली साहित्याची व्याख्या.
४. 'हॅजलिट' या पाश्चात्य समीक्षकाने केलेली साहित्याची व्याख्या लिहा.
५. मम्मटाने सांगितलेली साहित्याची प्रयोजने
६. 'विरेचन' म्हणजे काय ?
७. साहित्यनिर्मितीच्या शक्ती कोणत्या ?
८. अभिनव गुप्ताने केलेली प्रतिभेची व्याख्या.
९. भाषा संदेश वहनातील तीन घटक कोणते ?
१०. 'शैली' ची व्याख्या लिहा.

प्र.२ खालीलपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दात लिहा.

८

१. साहित्याचे अनुभवाचे विशेष - 'भावनात्मकता'
२. साहित्याचे प्रयोजन - 'जिज्ञासातृप्ती'
३. साहित्य निर्मितीतील 'कल्पना शक्तीचे' स्वरूप लिहा.
४. भाषिक व्यवहारातील संकल्पना 'प्रतीक'

प्र.३ खालीलपैकी तीन प्रश्नांची उत्तरे १५० शब्दात लिहा.

१८

१. साहित्यातील 'अनुभव' या संकल्पनेतील घटकांचे स्वरूप स्पष्ट करा.
२. 'प्रयोजन आणि परिणाम' यातील भेद स्पष्ट करा.
३. प्रतिभाशक्तीचे स्वरूप व कार्य स्पष्ट करा.
४. साहित्यिकाच्या व्यक्तिमत्त्वाची गुणवैशिष्ट्ये
५. ललित साहित्याच्या संदर्भात बोली भाषेचा उपयोग व महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दात लिहा.

२०

१. ललित साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या अनुभवाचे विशेष विशद करा.
२. साहित्याच्या कोणत्याही पाच प्रयोजनांचा लेखकगत व वाचकगत परामर्श घ्या.
३. ललित साहित्याची भाषा, व्यवहार भाषा आणि शास्त्रीय साहित्याची भाषा यातील साम्य-भेद सोदाहरण स्पष्ट करा.